УДК 51:378 (043.2)

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ В УМОВАХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Л.П. Гусак
Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця, Україна

Постановка проблеми. Сьогодні найважливішою вимогою до вищої освіти стає приведення рівня професійної підготовки і якості фахівця відповідно до потреб суспільства. При підготовці конкурентоспроможного фахівця, необхідно врахувати перевагу інтегрованих системних процесів, які все більше охоплюють науку, культуру і освіту. Це тягне за собою реформи в методології і технології освіти, результатом яких має стати формування інтегрованого мислення в учнів, яке можливе лише при використанні в навчальному процесі міждисциплінарної інтеграції. Ця проблема актуальна і для математичної освіти, так як професійна діяльність майбутніх фахівців має виражений інтегративно-міждисциплінарний характер.

Тому мета дослідження полягає у визначенні ролі міждисциплінарної інтеграції у процесі формування математичної компетентності студентів економічних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. В основі навчання майбутніх економістів лежить компетентнісний підхід до організації та здійснення навчального процесу з математики. Ми вважаємо, що «компетенція» розглядається як коло повноважень будь-кого, коло питань, в яких дана особа володіє знаннями, досвідом; галузь знань або практики, в якій компетентна особа володіє великими знаннями і досвідом практичної діяльності.

В наш час існує певна проблема між ізольованим вивченням у ЗВО дисциплін різних навчальних циклів і використанням отриманих знань у майбутній професійній діяльності. На нашу думку, вирішенням цієї проблеми є міждисциплінарна інтеграція в процесі підготовки студентів на базі побудови та розв’язання різних прикладних та професійних задач.

Інтегроване навчання ставить перед собою такі завдання:

- сформувати цілісну картину про навколишній світ, систематизувати знання та навики;
- досягти рівня конкурентоспроможної та якісної освіти;

- створити оптимальні умови для розвитку мислення студентів в процесі вивчення дисциплін циклу загальної та професійної підготовки;
- активізувати та підтримувати пізнавальну діяльність студентів.

Перевагами інтегрованого навчання є пожвавлення навчального процесу, економія та правильний розподіл навчального часу, позбавлення від перевтоми та непотрібних повторень [2, с. 476].

На жаль, поки що доводиться констатувати вкрай низький рівень міждисциплінарної інтеграції в процесі предметної підготовки студентів у ЗВО. На сьогоднішній день існує розмежування між базовими і профільними дисциплінами. В результаті маємо, що кожна кафедра навчає студентів своїх дисциплін і не вчить їх комплексному використанню в процесі розв’язання завдань в рамках вже інших дисциплін. Отже, викладання математики як науки при підготовці фахівців не повинно будуватися тільки у вигляді логічних правил, а має показувати методи пізнання як прийом розв’язання прикладних задач.

Підвищення якості підготовки фахівців залежить від використання нових методичних підходів до реалізації міжпредметних зв’язків у навчанні математики. Одним з таких підходів є побудова навчального процесу з математики у ЗВО на основі реалізації міжпредметних зв’язків базових і спеціальних дисциплін на рівні цілісності навчання, тобто розв’язання не окремих прикладних задач, а в системі інтеграції математики і дисциплін професійної підготовки фахівців. В умовах багаторівневої підготовки фахівців (бакалаврат, магістратура) виникає необхідність у вищій школі в науково-обґрунтованої методики реалізації міжпредметних зв’язків у навчанні математики студентів економічних спеціальностей.

Так як математика є універсальною мовою для опису процесів і явищ різної природи, без знання якої сьогодні не мислима ні якісна підготовка, ні ефективна діяльність економіста, то слід зазначити наступні цілі навчання математики у закладах вищої освіти:

- підвищення рівня математичної культури;
- розвиток загальних інтелектуальних здібностей і професійно значущих прийомів розумової діяльності;
- освоєння студентами математичного апарату, що дозволяє моделювати, аналізувати і розв’язувати теоретичні і професійні практичні задачі;
- формування навичок самоосвіти в області математики і виховання потреб в удосконаленні знань.

Для реалізації міжпредметних зв’язків у навчанні математики студентів факультету економіки, менеджменту та права ми вибирали прикладні задачі, до яких необхідно, з нашої точки зору, висувати нижченаведені вимоги:

- по-перше, задачі повинні мати реальний, практичний зміст, що забезпечує практичну цінність і значущість набутих математичних знань;
- по-друге, задачі повинні показувати взаємозв’язки дисциплін на конкретних прикладах з практичним змістом;

- по-третє, задачі повинні вирішувати імовірнісні ситуації, які можуть виникнути в сфері економіки та менеджменту, показуючи застосування математичних знань і методів в обраній професії;
- по-четверте, завдання повинні бути сформульовані на доступному і зрозумілому студентам рівні;
- по-п’яте, якщо студенти ще не знайомі з конкретними фактами, то формулювання задачі може бути розширене і може бути представлене як деяке теоретичне введення до досліджуваної проблеми;
- по-шосте, формуванню у студентів інтегрованої системи знань сприяє розв’язування прикладних задач, що поєднують математичні знання, знання загальноосвітніх дисциплін професійної спрямованості.

Висновки. Таким чином, розв’язування задач міждисциплінарного змісту чітко демонструє практичну цінність математичних знань. Математичні знання перетворюються в інструмент, який необхідний для розв’язування основних задач спеціальних і загально-професійних дисциплін.

Література

1. Головань М. С. Система компетенцій випускника вищого навчального закладу напряму підготовки «фінанси і кредит» // *Вища школа*. - 2011. - № 9. - С. 27–38.

2. Даналакій О. Г., Хабюк А. Я. Інтегроване навчання природничо-математичних дисциплін у вищих навчальних закладах // *Молодий вчений*. - 2017. - № 2 (42) - С.475-478.